

Результати проведеного внутрішнього аудиту в Головному управлінні статистики в Івано-Франківській області

Оцінкою стану організації внутрішнього контролю за елементом управління ризиками, проведеною в ГУС в Івано-Франківській області за період з 01.12.2019 по 01.06.2022, засвідчено запровадження та здійснення належної роботи щодо організації діяльності з управління ризиками.

Діяльність з управління ризиками є складовою частиною процесу управління ГУС в Івано-Франківській області під час реалізації основних напрямів діяльності.

Із грудня 2019 року Головне управління здійснює заходи з ідентифікації та оцінки ризиків, визначає та конкретизує їх види та категорії, а також заходи з усунення ризику або зменшення його впливу на діяльність, переглядає ідентифіковані та оцінені ризики для виявлення нових і таких, що зазнали змін, та проводить документування всіх перелічених заходів відповідно до Політики.

Ідентифікація ризиків здійснюється із застосуванням методів визначення ризиків на рівні конкретних операцій/ділянки роботи (метод "знизу догори") та на рівні установи (метод "згори донизу").

Поєднання в Головному управлінні двох вищезазначених методів здійснення ідентифікації ризиків забезпечує одночасне покриття організації в цілому та розподіл ризиків за різними процесами.

Оцінка ризиків здійснюється за критеріями ймовірності виникнення ризиків і величиною наслідків ризику.

При визначенні та перегляді ризиків Головне управління враховувало зміни в економічному та нормативно-правовому середовищі, внутрішніх і зовнішніх умовах функціонування Головного управління, а також відповідно до нових або переглянутих завдань діяльності, зокрема в умовах дії воєнного стану.

Забезпечено комплексний підхід до здійснення контролю та моніторингу за станом запровадження заходів з усунення ризиків або зменшення їх впливу на діяльність та виконання Плану заходів. І, як наслідок, плани заходів на 2020, 2021, 2022 роки, а також заходи, що не увійшли до зазначених планів, виконані.

Складено перелік функцій і відповідних процедур здійснення процесу управління ризиками у формі блок-схеми.

Визначено відповідальний підрозділ за забезпечення організації та впровадження системи внутрішнього контролю, управління ризиками, надання методологічної допомоги, проведення роз'яснювальної роботи з питань здійснення внутрішнього контролю, управління ризиками в Головному управлінні, а також посадову особу, яка відповідає за координацію роботи щодо організації та функціонування системи внутрішнього контролю, управління ризиками. Відповідальний підрозділ забезпечує надання самостійним підрозділам (далі – СП) консультативної підтримки з питань управління ризиками, організовує проведення внутрішніх навчань.

Утворено робочу групу щодо роботи з ризиками, затверджено її персональний склад і положення про робочу групу. Засідання робочої групи проводяться не менше двох разів на рік.

Упроваджено інформаційний та комунікаційний обмін, який забезпечує своєчасне надання повної та достовірної інформації керівництву Головного управління щодо виконання завдань і функцій, ідентифікації та оцінки ризиків, стану реалізації заходів контролю та моніторингу, впровадження заходів з усунення ризиків або зменшення їх впливу на діяльність.

При підготовці проекту плану заходів відповідальний підрозділ формує зведену інформацію СП щодо ідентифікації та оцінки ризиків, пропозицій до заходів з їх усунення або зменшення впливу на діяльність, а також заходів внутрішнього контролю в Головному управлінні на відповідний рік. Зазначена інформація розміщується на мережевому ресурсі Головного управління. Після схвалення її робочою групою та затвердження начальником Головного управління плану заходів зазначені документи доводяться до відома СП та головних спеціалістів з відповідних питань, розміщуються на мережевому ресурсі Головного управління.

Питання щодо функціонування внутрішнього контролю й управління ризиками в Головному управлінні щорічно виносяться на розгляд розширеного засідання колегії Головного управління, а також розглядаються на оперативних нарадах у керівництва. За результатами розгляду питань колегія приймає відповідні управлінські рішення.

Розроблено та затверджено керівником установи внутрішні документи, які спрямовані на забезпечення функціонування елементів внутрішнього контролю, у т.ч. й управління ризиками, з урахуванням вимог Основних засад внутрішнього контролю, Методичних рекомендацій № 995 і Політики з функціонування системи внутрішнього контролю Держстату та Політики з управління ризиками органів державної статистики.

Водночас при загальному належному рівні здійснення діяльності з управління ризиками в Головному управлінні, невизначення в Політиці вимог щодо формулювання ризиків призвело до некоректного (незрозумілого) формулювання окремих ризиків, що не дає достатньої інформації про те, що є коренем проблеми такого ризику, та може призвести до визначення неправильних заходів з усунення ризику або зменшення його впливу на діяльність. Проте аналіз внутрішніх документів показав, що заходи з усунення ризику визначено правильно. І всі заплановані заходи виконані в повному обсязі.

Документування цілей та способів реагування на ідентифікований ризик не здійснювалося з причини відсутності у Політиці вимоги на це, а в додатках до неї відповідних граф для заповнення. Натомість передбачено документування заходів з усунення ризику або зменшення його впливу на ризик. Проте Головне управління здійснювало ідентифікацію ризиків на 2020, 2021, 2022 роки у відповідності до операційних цілей, стратегічних напрямів і перспективних завдань. Стратегічні та операційні цілі щороку обговорювалися на колегіях Головного управління.

Наказом Держстату від 03.05.2022 № 73 до Політики були внесені зміни, відповідно до яких при здійсненні ідентифікації ризиків за процесами статистичної діяльності слід визначати та документувати ціль (операційну/стратегічну), яка має бути досягнута, та спосіб реагування на ідентифікований ризик.

Наразі Головне управління проводить роботу щодо внесення відповідних змін до внутрішніх документів.